

Mundakako arrantzaleei egineko grabazioen transkripzioa (II)

Eneko Barrutia

Bilboko Hizkuntza Eskola Ofiziala
barrutia5@euskalnet.net

Abstract

This is the transcription of a recording made from a fisherman from Mundaka, in order to enrich the corpus of popular Basque language.

Laburpena

Herriko euskararen corpora gehitu guran, Mundakako arrantzale bati egineko grabazio baten transkripzioa da berau.

Keywords: transcripts, the variety of fishermen, oral corpora, Biscayan Basque.

Gako hitzak: transkripzioak, arrantzaleen hizkera, ahozko corpora, bizkaiera.

1. Sarrera

Herriko euskararen corpora gehitu guran, Mundakako arrantzale bati egineko grabazio baten transkripzioa da berau.

2000. urtean argitaratu nuen Bizkaiko arrantzaleen hiztegia. Léxico marinero vizcaino liburua. Liburu horretan Mundakako lekukoa Dimas Zaldunbide izan zen, 1921ean jaioa. Zaldunbideri laurogei ordu inguru grabatu nizkion eta berarekin izaneko bigarren grabazioaren edo bigarren orduaren transkripzioa da honako hau. Grabazioaren data 1989ko irailaren 23a da.

Arrainen gaineko galdeketaren jarraipena da. Arrainen inuesta amaitu ondoren bestelako kontuen azterketa dago. Arrastako patroia izanekoa da Dimas Zaldunbide eta bere ofizioko arrainak eta lanak ondo ezagutzen ditu. Inuesta honetan askotan gaztelaniaz proposatzen zaizkio izenak berak euskaraz eman ditzan. Batzueta erdarazko izen horiek badakizki eta beste batzueta ez. Beste askotan Bermeoko berbak proposatu nizkion, berdin esaten ziren konprobatzeko. Hurrengo grabazioetan eta bigarren honetan bertan denetarik arloak lantzen dira, ez arrainak bakarrik: itsasontzi motak, aparioak, sareak, egurraldia eta abar.

Artikulu honen helburua bikoitza da. Alde batetik, arrantza-mundua aztertu nahi duenarentzat lagungarri izan daiteke. Bestetik, eta hauxe da nire helburu nagusia, herriko euskararen corporaren lekuko izan daiteke. Corpus hori zenbat eta handiagoa izan, orduan eta errazago atera ahal izango ditugu era askotariko ikaskizun eta ondorioak.

Grabazioan entzuten den guztia transkribatu dut, bai informanteak esanekoa, bai neuk esanekoa. Neuk esanekoa letra etzanez ageri da eta lekuoak esanekoa letra beltzez. Batzueta parentesiak erabili ditut, parentesi barruko testua ez dudala hain argi ulertzen

adierazteko. Benetako dokumentua grabazioa bera da eta argitaratzen denean hobeto ulertu eta zuzendu ahal izango da parentesien esangura. Dena dela, Dimas honetan ere berezia zen, boz argia zuen eta ondo azaltzen zituen gauzak.

Han-hor-hemen berbarenen baten gaineko ohartxoia ipini dut. Gehienak hizkerari dagozkio, eta, gutxi batzuk, esangurari edo gaiari.

Aikomen orain urte batzuk neure lagun Dimasek eta biok edukiko elkarritzeta.

2. Dimas Zaldunbide

1989-IX-23

2 A

Dimas Zaldunbide: muy bien

Eneko Barrutia: ederto ein dun lengunin, jope!, danak ondo ta, ya, gaur akabateko edo, diñot arraiñen ixenakas ondo urten tzun?

jo, ederto, ederto baten. Se danak, danatakisus nik e, kasu baterako, itxiko tzutas e gure basu, omongo tzutas errunbuek, kaletarako errunbuek sertzutias orrek?

e ori es imiñi, es graba, es graba ori /stop/ .. órreti kalak esaten tzagunak, “las playas” donde se pesca, da, gure basu ba neuk imingo tzut papel baten..

ba ederto

kalan ixenak, da errunbuek, Mundekatik se errunbo erun bixun edo Ma- Matzakutik se errunbo erun bixun edo.. da distantzidxe milletan

jo, ederto

e?

bai, bai, bai

bueno *ba eskerrik asko eitxen bastasu*

bai, eingo tzut ori bai *suk semat urte dakosus Dimas?*

iruro(ge)ta sortzi eintas¹¹⁰ júniuen *dxakitzeko se ipintxeko biarrien gero*

iruta sortzi urte eintas, el año veintiuno, dxaidxo(ta) *amen Mundakan?*

bai. Sure aitzas¹¹¹ ibilliku nai ni *bai, esan dosku berak*

Pegasan *bai, esan dosku*

séillebeterako¹¹² dxuen, da amasortzillebetin otorri bes etzera *otorri bes?*

amasortzillebetien *jo, denpora asko otor barik es?*

Australiatik eta ortik ibil giñen. Muy bien! Bueno, asi ingo gara *bai, ori "bacaladilla" erderas esaten dana "bacaladilla" da liridxue, liridxue, liridxua - zuzenduz- amekua bai, liridxua, bai, da lotxie - irakurriz-, lotxie da, bestie lotxie "brotola de fango" edo erderas*

bai, bai, lotxia *lotxia?*

bai. Da, ba dauz e bai klase bi-, best(e) lotxa baltza lotxa baltza?

bai bai *ondo dau?*

bai, ondo dau ori bai *ta ser, antzekutie lotxie ta-? bardiñek, bay da diferente kolorie kolorie?*

diferente, illunawe, da suridxawe *da ametik ibiltzen dias orrek?*

kálatan, or kánpuen, bai, or kánpuen da-?

makallo-arraña -irakurriz- *diñot e, liridxua esan du es?*

bai, liridxua, liridxu da "bacaladilla" *da "hemos cogido dos"?*

ba liridxo bi atrapa dus. Makiña bat e, makiña bat e.. tonelada liridxo atrapa dot! *bai, seuk?*

bai, makiña bat, arrastan. Toneladak eta!, Sananderetik *bai, bai*

toneladak eta (toneladak..) an e, káletan Abascalenda, e.. Abascal, Amarona, e.. Macabi, e Mótetan, Kala- esto.. Basamendin, Playonen, da órretan, makiña bat arrain *kalan isenak di-*

kalen ixena(ti orrek), órretan

da "maruca" erderas?

makallo arrañe, makallo arrañe *ta "marukia" esta esaten?*

makallo arrañe. "Makukie" guk estu deitxuten e?

Makallo arrañe *da emen "lotxie" esateko "auenbolue" Bermion esaten da be bai, "auenbolue"*

awenbolue da, awen ekarten dawelakon e, atrapaten denin itxo itxen da da, urtetan tzo, ee estomanguk edo urdillek urtetan tzo da a da awenbolu (...). Baye awenbolu dau beste arrain bat, awenbolua, lotxin antza dako baye esta lotxie, ori da awenbolue *esta bardin orduan?*

esta bardiñe, orretako bustena lusengie *da olako bi?*

ba awenbolo bi atrapa dus *ta orrek ametik ibiltzen dias orrepe bai?*

órrepe kalan, kalan. Kostako arrañe esta, kálatakue "arbitan", Bermion esaten da "bridxandie"

bridxandie da, bridxandi da, makallo arrañen antzekue, bridxandie, Sananderen deitxuten tzoe.. "guitarra" *guitarra esaten tzoe?*

bai, da Galisidxn deitxuten tzoe "peis pau" *ta suk selan esaten su?*

bridxandie, bai bridxandie. Bay Galisidxn deitxuten tzoe "peis pau", da Sananderen deitxuten tzoe "guitarra", arrain gosue *da olako bi?*

bridxanda bi atrapa dus *merluza?*

lebátzá *abarbuda, barbada, Bermion "makallo txikidxe", makallua ser dau "makallue" ta gero "makallo txikidxe" beste bat-au edo?*

ssss, bata¹¹³ "makallue" ta makallo txikidxawe edo andidxawe, ori.. ori, makallue *da "mustela" "makallo txikidxe" be bai, "mustela" antzeku isango da?*

antzoku ixango da *"pez de San Pedro", Bermion "San Pedro arrañe"*

óllarra *ollarra dau bat?*

bai, ollarra, bai. Baye, ollarra dau, ollarra dau bat, kostán atrapaten da, da sabalin be bai, ba orrek eitxen dau ollu les: krok, krok, krok, krok, eitxen dau *orreitxik deitxuten tzoe?*

bai. Orreri deitxuten tzagu, ollarra baye "pes Martin", "pes Martin" deitxuten tzagu guk, érderas, érderas, "pes Martin", ollarra. Da da arrañe, e, ojako arrañe, arrain gosu da, marmitxin imintxeko ta saltzarako-ta arrain gosu da. Da gero dau beste bat óllarra, ollarra, dala lengwawen antzeku ta ori, "gallo" deitxuten tzagu(na), ori da ollarra. Baye

¹¹⁰ egin dodaz

¹¹¹ Ahoskera bizkorrean, aitxegas daukat nik normaltzat.

¹¹² sei hilabeterako

¹¹³ ez dakit "bat da" edo "bata" den.

ollarra, bestie, bestie esan tzutena, orrek eitxen dau, ori da “pes Martin”, da eitxen dau krok, krok, krok, krok, barrun atrapaten d(a)nin

ollar bi daus, klase bi

bai, bai. Ollarra da bat lengwawen antzekue, da besti da ollarra ori eitxen dawena “pes Martin”: krok, krok, krok, krok ollarra les eitxen dawena
 palometa roja?

papardo gorridxe, papardo gorridxe. Da ori da, érderas “pes rey”

“pes rey” erderas?

bai. Besegun erregi esaten tzoe, besegun erregie, da igwal-igwala papardu lako igwal-igwal-igwala, bay dela, e se kolore esangotzupa, kolor de rosa baño illunawe, kolor de rosa baño illunawe bai
 da olako bi?

papardo gorri bi, (atara) dus

platija, platusa?

platuxie, platuxi da, sesangotzupa, famili batekue: ollarra, ee ollarra “gallo” e? Gallo, ollarra, e lengwawa, ee platuxia, da órrek e alkarren antzeko familidxe die, esatiles, arraiñ aplastawek, alkarren antzeko familidxe, da, osea differentie, e bata (b)a, lengwau da arraiñ e tjésuawe, dxateko, ollarra da ba biguntxuawe, da ori esto.. sein¹¹⁴ esan du?

platuxia

bai platuxia, ori platuxi da, “platusa”, platuxia, erderas be “platusa”, deitxuten tzoe. Ori da, arraiñ e, bueno, psss, bardin-antzekue, da gero dau platuxin antzekue baye andídxawe, dau... koño!, ori e.. restauranetan erreta dxaten da ba.. koño! Auxeok e!¹¹⁵ Bistan dakot eta es-

igual agertuko da gero igual

bai, bai

hemos cogido dos platusas

platuxa bi atrapa dus, bai

el gallo?

óllarra

Bermion esaten da “gallue” be bai, baye ori erdera da esta?

gallue? Mundekan es, es es es es

Mundakan “ollarra”?

ollarra

dos gallos?

óllar bi, ollar bi atrapa dus

el lenguado?

lengwawe esantzutena, lengwawa

ta esateko “lenguaje” Bermion “sapalue”

be bai edo?

es, es es. “Lengwau-sapalue” iñox be etzagü deitxu, “lengwau-lengue”¹¹⁶

olako bi?

frantzes “sole”-irakurritz-

a, dxakin su?

¹¹⁴ Uste dut ez dioela “seiñ”.

¹¹⁵ Au dok e! sarri entzun dut Bermeon esklamazio moduan.

¹¹⁶ lengwawe esan gura izan du.

bai

olako bi?

lengwau bi atrapa dus

ta “sapalue” entzun su iñois?

lengwau-sapalu es

suek es. El rape?

itxasapua, itxasapu daus klase bi, daus itxasapuek, bata tripabaltza, barrue e? Tripa barrue, baltza, dako alako telilla baltza, lebatza(k) dakoles telilla baltza, álan, da besti da suridxe, barru suridxe, ori da.. lengwawe, edo esto sapoo txárra, soparako-ta bai, bay eitxen dau, urasko omoten dau orrek, da bestie es, bestie..

sein da obie baltza?

bai, tripabaltza obie, bestie.. urtzue, kilo batetik libraraño igwal bajaten dxatzu

ta ametik ibiltzen dias orrek?

bai, sapuk kostararte, bai

kostararte?

bai, kostararte, bai

eta olako bi?

sapo bi, sapo bi

“ballena euskara”, ballena?

ballenia, balleni, edo seroya

bardiñdxe “balleni” ta “seroya”?

bai, bueno, seroye differenti da e ballenatik, balleni da ba ori andidxe, da seroye ixeten da txikidxawe, txikidxawe, baye ba beren típoku da, beren típokue

ta nondik ibiltzen dias orrek?

len amén be bai, amen ee, esatiles, amén kánpuen, Kantabrikuen da, oiñ e ya ori errasie eskastu eiñdx, eskastu eiñdx total eskastu de

da olako bi?

ballena bi

edo ostantzien..

seroi bi

el cachalote?

“cachalote” nik pentzaten dot-ela¹¹⁷, ballenin e kumie

kumie da?

pentzaten dot nik bayetz

ta se ixen dako edo?

katxalotie

orrepe urandidxen..

bai, ori bee, bai

el delfín?

ixurdia

“ixurdie” olan esaten da?

ixurdia bai

“a”gas ixurdia?

ixurdia, bai

da Bermion “tollinue” be bai

es, ixurdie

olako bi?

¹¹⁷ dot dala

ixurda bi. Órrek arpois atrapaten gendusen, arpois, arpoy(e)s, bai, proibita otesan baye, e, dxateko ta, atrapaten gendusen

dxaten senduen suek?

arrain gosue, ixurdin gibela, imiñi kasula baten, saltita, da txarridxen gibela imiñi beste kasulan, deskuidaten basara esetz aserta sciñdexen ixurdina ta seindxen txarridxena

esiñdexe dxakin olan e

askók es

ta suk badakisu?

(nik bai). Arraintzalipai bayee askok es
dxakeran konturatutene sara?

bai. Garaunetakos.. ixurdiek, oneles esatiles ee, ganadules, beran garaunepe, daa.. solomue, solomu be ganadules, dala aregidxe gorridxaue, okelie, aregidxe igwal-igwal e ganadules, bay da gorridxe, gorridxe, bai. Da masopi da, ixurdin e antzekua, ba antzekue, e ixurditako mustur lusetxuawe, mustur lusetxuawe, da agiñetakos serriles, serri-, dentadura gustidxe dako serriles

da marsopiek estako?

masopi da txátuawe, txátuawe
da orrek nondik ibiltzen dias?

len masopie áunarte, plairarte sartzen san, bai. Eiñ etxadi sardiñiri, ártias, da dxan sakupe, bai, bai bai bai. Da gero órreri e guardiamarinak eta atxiñe e? atxiñe, tiroka-ta eitxen tzoen da gedxau galdu eiñdxia ori, gedxau esta agertuten ametik. Ixurdi be gerratik ona, gitxi agertuten da (oiñ). Len e gerran e, gerraurren asko, da gero ba bonbakas da bakixu, gerran e asko illdxe, da amétik Kantabrikotik, badáu!, baye lengo.. lengo klasie, lengo beste es

la lapa?

lapia, lapia, bai
olako bi?

lapá bi
dxaten sues suek orrek?

bai, bai, saltza bérden, da gordiñipe bai
gordiñipe bai?

bai, txikitxuek, gordiñik
caracolillo, magurio?

maguridxuek
olako iru?

iru maguridxo, edo irú lapá
orrepe non artzen di-

ámen, átxetan
atxetan?

bai, berton kostan, átxetan, bai
caracola de mar?

itxasokoo.. selan e.. itxasoko karakola, itxasoko karakolak e karakol andidxe ixeten da
olako bi?

itxasoko karakol bi
las ostras?

óstrie
olako bi?

óstra bi, muxillié = mojón, muxillie

olako bi?

muxilla bi
da "dos ostras"?

óstra bi
da ostrape ametik atrapaten dias?

len, aur erridxuen, Kanalen, on san ostreidxe, ostreidxe on san or, da.. ori baiño go-, Kanalen on sin ostreidxa bi, bat e deitxuten tzagun Ostreidxa sarra, a desasidu san, da gero oten san beste ostreidxa ámen, ónau, bérau. Da or e frantzesa be on san ee matrimonidxu dxagoten óstrie, bai, da ori be galdu ein san. Oiñ e, satixuta dau, ausitxa dau dana ostreidxa gustidxe, ortxé Kanalen

el berberecho?

márgola
olan esaten da?

"márgola" bai
olako bi?

márgol bi
da orrek sertzutias?

margola da, e, edo berberetxu da, margola, e, da, Galisidxen “berigüeto”, “berigüeto”, da, txirli baiño biribillawe, biribillawe, da dako, e suristi ixeten da e? Suristie da.. mántxa baltzakas, da dako álan e arraidxek kanalales, arraidxek kanalales dakos orrek

la almeja?

txirlia
olako bi?

txirlá bi
navaja, Bermion "muergue"

guk erésia, eresia. Guk eresia, eresia. Mundekan esta esaten “muergue”, eresia
olako bi?

eresia bi
da sertzutias orrek?

ee Sananderen deitxuten tzoe “navajas”, bai, “navajas”. Da, da, kutxillun astiles, kutxillun asti lakue, da igiritxen da aulan da barrun dakoo mamiñe, aregidxe. Dxaten dauie askok e saltza berdien, puntak, bai, puntak dxaten dauie

suek esue dxaten ori?

atxiñe dxaten san, atxiñe dxaten san, bai, bai bai bai
orain es?

orain es, es. Bay beste batzuk eitxen tzue, askok paelletarako be bai

a, paellatarako e?

bai, satixuk eiñdxo, mariskue, eitxen tzue
la sepia?

txibídxie
olako bi?

txibidxa bi
da orrek ametik ibiltzen dias?

txibidxi kostara otorten da, ee febreruen otorten da da gero ya mayetzerako ya amaitxu itxen da. E, txibidzik urtebeko bixidxe dako. Txibidxie otorten da ona, kostara, e.. séluen, arragas nástaten da, da

gero eitxen txus arraultzak, arrautzak (aulako balstxue)tie

non eitxen txus orrek?

ba, amen erridxuen da, e átxen kontran da errerramari pegata-ta eitxen dau, (a) itxitxen dau arrautzie, da gero, mayetzerako ukusten die ya iltxen, lantzin bat iltxen, iltxen, iltxen asalien, ukusten die, bai. Da (...) pótixie -irakurri-

calamar?

au?

goikua, goikua diñot, calamar?

tximinóye

olako bi?

tximinoi bi

da "pota" edo ori?

pótxi da, tximinoyen antzekua, tximinoyen antzekue, da, bay dako bustena lusie, bustena lusiawe, da eguek górau, e tximinoyepaiño, da tinti be dako differentie, tinte marroye dako, bai. Da bera, beren kolori be da illunawe, illunawe bai

sein da obie potxie ala-?

tximinoya, bai, bai, bai, tximinoya

da olako bi?

pótxa bi, edo tximinoi bi

ta suepe potxak dxaten sues?

potxie, potxa gitxi atrapaten da amen kostan. Urte bat on san arrastan, asko atrapa sana, asko. Potxi(a) bai

el pulpo?

amórrotza

tres pulpos?

iru, iru amorrotz. Amorrotza... amorrotza ameku, kostaku da

kostakue es?

bai, kostakue, da dau gero aulako amorros txikidxe kalatan atrapaten dena arrastan.. amorros txikidxe, bay kostaku da gosuawe, da brábuawe, dxateko brábuawe

quisquillas?

eskírié

olako bi?

eskira bi

da amen badau bat "eskira gorridxe"?

eskira gorridxe, eskira gorridxe da, esta kostaku lako eskirie, ori atrapaten da, ori otorten da.. asalien, asalin otorten da kánpotik, Karibetik edo nik estaipa nondik agertutene den, da ori da dxákidxe atunentzat, atunape dxaten dauie, ballenape dxaten dauie ori, se otorten da, e, másan, másan bai, bai, eskira gorridxe

da besti da eskira normala esta?

eskira normala, bai

"gamba roja", edo "gamba"?

e orri gánbie deitxuten tzagu, gánbie

olako bi?

gánba bi, bai

orrek ametik estabiltzas es?

es, kálatan

bogavante?

"bogavante" da.. abakondua, bai, abakondua olako bi?

abakondo bi

suk atrapaten esan sus orrek?

abakondue be ori be eskastu eiñdxe, eskastu eiñdxe, amen e, atxiñe atrapaten san e otzarakas, nás deitxuten tzoena, "nasa" erderas, otzarakas atrapaten sin e langostak eta abakonduk-eta, baya ori, ori amekua akaba san. Olako abakondu bakixu non asko?

non?

Terranoban

Terranoban?

Josus!, asko!

langostino?

langostíñue, langostíñu da, ganbin antzekue, bay da illunawe, bai. Da andidxau ganbi baiño

da sein da obia?

langostíñue, langostíñue, bai bai bai bai

cigala?

sigálie, sigalie

langosta?

langostia

centollo?

sentollue

orrek atrapaten dis emen sentolluek?

len asko, urte beta, urte bat ixan san, esnai akordaten treinta y seisen edo treinta y sincon edo, enai akordaten, enai akordaten orain.. enai akordaten orain.. gerri baiño lelau ixen basan edo gerra-bueltan edo ixen basan, gerri baiño lelau pentzaten dot ixen sala, amén kostan atrapa san, toneladak sentolluek, toneladak, árukas, toneladak e? Da portun imintxen san e, ónetan kajatan, bixirik okitxeko, da, ordun sasoyen balidxote ban ogor-ogorloko bat killua

ta ori asko isango san orduan?

ogorloko bat killua. Asko, asko. Da (o)ri be: galdu, galdu

semat arrain da galdu disen esta?

bai, asko, asko. Au e sentollue, lantzin bat atrapaten da bay gitxi, gitxi, gitxi

nécora?

"necora" bai, amén be atrapaten da, nékorie, nékorie bai, amen be atrapaten da, násakas, otzarakas atrapaten da

cangrejo moruno?

kaskarratoya? Kaskarratoya, bai, bai bai

selaku da ori?

ori da, ori da.. errikoo langostíñue, bueno errekkako.. errekkako langostíñun antzera eitxen dau, bai antzera eitxen dau, órreri selan deitxuten tzagu guk?

Santiagiduek

santiagiduek?

bai

euskeras olan?

bai, santiagiduek deitxuten tzagu bai

orreties kaskarratoyek?
bai *ixen bi dakos orduan*
bai, bai, gu(r)etzako bai *kaskarratoyek eta*
da santiagitusiek *da olako bi ?*
santiagito bi edo kaskarratoi bi, (..) gusules *buey, cangrejo?*
“buey” da.. txangurrua *bai, Bermion.. suepe bai?*
bai, txangurrua *olako bi?*
txangurro bi *orreka amen atrapaten dias?*
bai, kostan, itxasu-, kanpun be bai e?, sarikas e arrastan, atrapaten da, baye kostan be bai, bai
cangrejo común?
karramarrua, karramarru ori portuen da, an erridxun semagure dakosu ori, asko
cangrejo corredor, Bermion “sapaterue”
ori.. ori da infernuko karramarru deitxuten tzagu guk (orreri), infernuko karramarrue, da aulako, baltza, kuadradue, baltza kuadradue, ori, e usaten
da karna(da)tan, muxuek eta lupilnek-eta atarateko palangrakas
a bai e?
bai, karna(datako) be bai *da ori ta “sapaterue” bardiñxe, o sea* Bermion “sapaterue” esaten dana
sapaterue, bai, sapaterue, baye guk e beti (dei..) *infernuko karramarrue*
percebes?
amorr-, esto = portzébie, Gipuskoan lanpernie, Gipuskoan lanpernie, da amen portzébie
olako bi?
portzeba bi. Atxiñe oten san asko amen Ixaron da, or Antzoran aspidxen da Ogoñon-da, baye entre ónek onbrerranak eta árek eta ónek eta ori be garbitxu (eiñxa), eskastu da total, total, total, total eskastu da ori be
aitsek eta amak esan dostie ba amen, igelenian edo orain gitxi ba antxoba lako ba estakit, arrain asko egon sila amen portuen
bai, antxoba-kumie *antxoba-kumie? Txiki-txikidxak, angulales edo*
bai, antxoba-kumi bai, e.. txintxiñe *selan?*
txintxiñe *ta olako bi?*
txintxín bi *ta orreties..?*
antxobie, kumie, antxoba-kumie. Ori, aurten be.. segurun¹¹⁸ otorko da, nobienbre-disienbre, nobienbre, nobienbre, or, or, or
da suk atrapaten sus?

es, es, setako?
suk es baye jentie bai es?
jentie, ba- jentiek semakura atrapa sauin amen da, Txorrokopuntako subidxe aspidxen da, dxateko. Ni, ni es
esan dostie, preguntateko suri
bai, bai. Asko e? Asko, portu beteta on san, da, Txorrokopuntako subipi ta dana(k) beteta ta Txatxaramendirarte, e- edonon, edonon on san ori antxoba-kumie, bai, Jesus! on san portu beteta
da “jibias”?
txibídxie *olako bi?*
txibidxa bi *da suretzako ser da “begiandidxa”?*
tximinoye. Tximinoye begiandidxe, da diferentie beste-, bueno! Bardiñe da ixetes, bardiñe da ixetes, bay dako begidxe andidxawe, (begiandidxe), begidxe dako andidxawe beste tximinoyepaiño, bai. Da, kolori be, eitxen dau beste bixo batzuk, klase batzuk eitxen txus
da ori ser da gosuuae tximinoye baiño?
e, bweno gosuawe, au e beren tamañoko tximinoye, begiandidxen tamaño bateko tximinoye, gogorrau da tximinoye begiandidxe baiño, begiandidxe da bigunawe, bay dxateko-ta bigunawe. Ariñau eitxen dena saltzan imi(fñ)dxo
“colo” badaa arrain bat?
bai, kólue, au, esan notzun áurrerau be = perloye
suk estosu esaten “kolue”?
kólue be bai, bai bai, da “perloye”. Gero dau e, klasitaus or, neskasarra dau kólun antzekue, dako, aulan e urteten tzo mustúr bi, esatile-, adar biles, mustur bi, auen e, auen e goiko mandan, urteten tzo aulan, goiko espana ixetiles, urteten tzo, neskasarri, bai. Da gero dau perlói baltzá, ori da gosuawa, perlói baltza eskás oten da ori, ori gitxi atrapaten da, erreta dxateko ta ori da gosuawe bai
da amak esan dost berak e kolori esaten tzola “arringorri” edo
arraingorridxe be bai *entzun su?*
bai, bai, bai, deitxuten (tzo) arraingorridxe *suepe bai?*
bai, bai. Bai arraingorri be bai. Baye, e, legés, arraingorridxen sartzen die e: kabrak, da sartzen die órek perloyek e kolue, da arraingorridxe da breki be, da arrain gorridxe da luli be, da.. gonbixe be arrain gorridxe da ta.. baye ixena eurena = kólue, ixena orrena = kolue, arraingorridxe be bai baye kólue
au esta arrain baten ixena baye ser da txista?
txistá da, gántxua e atuneri txe dxoteko, enbarkateko, edo arrain andi bateri-, txista dxo ta enbarkateko, bai bai, da palo bat gantxuas
ta ser da egurra edo
egurre bai, egurre da gantxue ba burdiñe

¹¹⁸ seguruen? seguruan?

gantxo bat-ako
gantxue bai
ta orretako es?
orretako. *Arraña, andidxe, txistagás dxo ta*
enbarkateko, txistá
olako iru?
iru txist, iru txist
ta ori, portura sartziko ta esta ibilten ori be
bai?
ser?
ba enbarkasiñue ba estakitz
atrukateko?
bai
es!, es, es, es. Sugusune esan e da, esta ori txista,
txista da arraña, arraña asidxe ta olan atrapateko,
bweno, portun e kasu baterako usaten da ori ba
amarri baixú bádau, espasara allegaten eskus ba
txistagás atrapateko.. ostantzín esta, esta, txistá

2 B

oneties Mundakako berba sarrak,
Resurrección María de Azkue, bere ama
mundakarra san, bera ibil san, bueno laroiei urte
dies au egin sala esta? Dias antxiñako Mundakako
berbak, es? Da orregaitzik gatzaties es? Baya ia suk
badakisus edo
ia
au Bermion esaten da asko, ba, "aidxenekuak"
eta
aidxena da, enbarkasiñue amarraten den leku =
aidxena
suepe esaten sue?
bai, bai aidxena
Mundekan be bai "aidxena"?
bai, geupe bai aidxena
da "aidxenekuak" nortzutias?
aidxenekuek, dausenak aidxenien, esate baterako,
ba, iru edo lau enbarkasiño ba-, aidxén batekuek,
amarra batekuek gudau esan, aidxena, amarrie
arrain baten isena da "abruskua"?
bai, abrusku Mundekan, amen abruskua
emen diño "pececillo no comestible de
entre peñas", esta dxaten ori?
ori da dxaten da gosua
gosue, dxaten da?
dxaten da abruskue. Sarritxen (ukusko su)
Txorrokopuntako posun-da da, aulako arraña, edo
alakue, da da aulan, buru andidxe, bai, abrusku,
gosu arraña
dxaten da orduan
bai
amen diño estala dxaten
ba esan, ori txarto imiñda dau. Beste arrain bat-au
abruskun antzeku: belenerie, deitxuten tzaguna,
"babosa", belenerie, a estu dxaten, bay itxasoko

arrañe gustidxe dxateku da, "pájaro que vuela pa la
casuela", arrain gustidxe da dxatekue
da olako bi?

abrusku bi
"trucha" esateko, au esta itxasoko arraina
baye
ori, itxasoku da
a itxasoku, "trucha" esta?
es, es es, txarto nau.. salmoyas on nai erratute, trútxi
ba erreketako arraña trutxie, trutxie
ta "amuarraiña" esta esaten esta?
guk es, es es.. trutxie
amen diño Mundakan esaten sala len, igual
esta..
trutxie. Ori erreketako arraña ta lágitaku taa olako
posutaku da esta, kostako arraña esta-ta
len esan su "salmoye" bai esta?
salmoye bai, salmoyek, itxasoko arraña da,
itxasotik sartzen da errekarra, urdúltzera sartzen
da, eitxen dau umie, arrautzi itxitxen dau da
ostabe urteten dau itxasora
amen be bai Mundekan?

es, Mundekan estau e, amen estau errekarik e
órrentzako arrai(n)tzako, Rivadesellan, el Sella
erridxuen da órretan bai, órretan sartzen da, ori
asko an, Norte Europán asko, ni on nai
lapoyekas, da or asko, omoten tzsun e botella
bat edo beste edaridxe ta omoten tzun kajabete..
kajabete ori, selan da? salmói, bai

cebo, carnada en salmuera para pescar,
emen "amuskidxa"?
amuskidxe deitxuten tzagu Mundekan, amuskidxe,
soltata dauen, itxasotik datorrenien, itxasotik
datorrenien, e óndiño otorten da itxasotik karnadie
amuen, áreri¹¹⁹ deitxuten tzagu amuskidxe.
Ostantzin bokarta, bokarta gasitxuten san atxiña
besegutako ta papard(u)tako-ta, a deitxuten san ba
bokar gasidxe, bokar gasidxe, edo antxoba gasidxe,
baye gero itxasotik otorten senin apaidxu barrure,
alaten senin barrure, da ekarte banak karnadak,
óndiño, á da amuskidxe

da olako asko edo?
ba, segun, e, amuskidxe ba, sarritxen otorten san
gedxau segun ser-, bestetan gitxiao
"artzia" ser da suentzako?
Ártzia auri! Portuko ori, portuko ori da Ártzia,
portuen, portue, Ártzi deitxuten tzagu, ba ure
beyen dauenien, ume txikitxen be bai txe beti:
nora gus ba? ta Ártzara, Ártzie Mundekaku á da,
a ixeten da Ártzie
da or ibiltzen dias konponduten, arreglaten
enbarkasiñ-
elánbran, elanbran, atxiñe esan oten elanbrarik,
Ártzan eitxen sien bajamarien enbarkasiñuk arena
ta ori, ba oin e, oin elanbrataus, eskeitzeko edo

¹¹⁹ haarerí, berez singulartzat interpretatu behar dela uste dut, azentua leheneng silaban du *a-* sail indartukoa delako.

imintxeko **enbarkasiñuk** e **garbitxuteko** ta
pintxeteko ta orretako
ori da artzia orduan?

Artzi bai

sertzutias batelak?

batelak onek, e, erramutan ibiltzen dinak, orreti
batelak, orreti batelak
orrek bakarrik es?

e, batela, deitxuten san, amen, átze-ebaidxeri, atze-
ebaidxeri, da, atzi ta aurri bardiña okitxe ban,
bardiña okitxe ban(a) áurries átzie, baidakue,
baidaku deitxuten ixen dxako, bai

ser da, emen diño “membrana de color
negro que recubre interiormente parte del estómago
de algunos peces”: “bentanidxie” edo, bentanidxie
entzun su edo bentanie?

ori da au esan tzutena len e, sapuek eta, sapuk eta
lebatzak eta dako olan e, baltzá, bai, da baitxe,
takartape bai, dako ori tripan baltzá

arrain baten ixena da “burutua” edo?

bai, burutua

ta selaku da?

da brekin antzekue, bay da txátuawe, bai

emen diño “pez parecido a la lija”, diño
“tiene el hígado muy grande” edo olan, gibela dako
andidxa

burutue esta ori, es es es es, ori txarto dau, bai e,
burutu da burutue, brekin antze- antz igwal-igwala,
bay dela txátuawe, da agiñek, agin sorrotzak dakos
orduan esta au es?

es es es es

ta gibela estako andidxa?

es.. normala, ba brekiles, igwal, igwal, brekiles
ta suk atrapa sus orrek?

egunaro, bai, tximinoitxen gusenin be beti ataraten
du, beti, egunaro, tximinoitxen gausela, eskirias
olako bi?

buruto bai

“damak” sertzutias, arrañatias? Emen diño
“pez marino de piel suave y lisa de colores finos
entre peñas”, damak

a!, lulati orrek, bai, Bermion txilipitxeruek, bai, bai
“damie” esta esaten?

es, es, es, es. Lulie, lulie, o “julia”, érderas. Bermion
txilipitxerue

Bermion bakarrik esaten da ori?

bai, Mundekan lulie

bay suk badakixu “txilipitxerue” be esaten

bai bai bai bai, se ni bermitarrakas asko ibil nai
emen diño “nudo especial para atar cordeles”

= entzerak

entzérak, bai, entzérie bai

da ser da?

entzera asko, klase asko daus, e, entzera (..) amu be
bai, amue imintxeko pítxie

amu bat da entzera be bai?

bai, amuntzako be entzierie, gero, e, dau entzierie
pater-nosterra deitxuten dxakona, dau entzierie ee..

entzerie iru branka-bueltasas imintxen dena,
entzera asko, klase asko dau bai, ori, klase asko dau
entzerie, bay entzeri ixetes
da ori da marapillo klase-

bai

olako bi?

entzera bi

erizo de mar?

ori da, Mundekan tinteru deitxuten tzagu, tinterue
erizo de mar?

eriso de mar, bai, tinterue, da, órrek Asturiasen
dxaten di asko

amen esta dxaten ori?

sss, Asturiasen asko, sagardawas

olako bi?

tintero bi, tintero bi. Ori átxetan oten da

da amen diño “eskimarrak”, “erizo de
mar” “eskimarrak” dias?

ixengo die baye guk etzagau deitxuten-da

“pala o paleta del anzuelo en que se sujet a
la pita del aparato de pesca” “gallak”?

gallí da góntxua. Gallí da dakon góntxue púntan, da,
palí da, entzeraten den lekue, palí esta.. selan
imiñdxau or?

“pala o paleta del anzuelo en que se sujet a
la pita del aparato de pesca, esta ori es?

gallí da.. puntan dakona, esatiles, bertan puntan
dakona, áulan e arpoyleas eitzen dauena puntan, da
palí da entzeraten den lekue

olako bi?

palá bi edo ámo bi

edo ga-?

gallá bi

arrain baten ixena da “gadxua”, “gadxua”
edo

gadxue bai, bai, gaidxoya, gaidxoye, gaidxoye, bay
ori e luletan e sausenin atrapaten da, gaidxoye bai
olako bi?

gaidxói bi

arrain ona da?

bai, dxateko, bai, ona da bai, bai, arrain ona da
dxateko

emen diño “un pez marino sin escamas de
piel muy reluciente, es mayor que la lula”, lula
baiño andidxa da?

bai, gaidxoye bai, bay eskami dako

eskami dako?

eskami dako

emen diño “sin escamas”

ba es es es, eskami dako, eskami dako, bai

ba gausa asko daus txarto amen orduan
esta?

orií, ori fijo, eskami dako

atxiñako, “injiman” edo, fragata, buque
grande, “inyiman”, “injiman” edo
buque grande... enbarkasiño andidxe, edo fragata,
buque grande, injiman, “inyiman” es?

“indximan” e ori berba inglesa gedxau daa euskalduna baiño, “indxin” e makiñi da, inglese, da “man” = gixona

esta ixango amekua

“máquina de hombre”, inyiman, o “hombre de máquina”, bai, se endxin, endxin e makiñi da, da “man” = gixona, ori inglés e berbi gedxau da euskalduna baiño

bermejuela, pececillo de río = kaskaillak?

kaskallue, kaskallue

ori da erre kako arrañe?

bai, erre kaku, urdúltzeta kue, urdultzeta kue

suk esu atrapaten ori

es es es

olako bi?

kaskallo bi

len esan su “kolua” es?

bai, bai, ori esan du

“de cabeza desproporcionadamente grande”, buru andidxa dako?

bai, buru andidxe dako.. da mamin gitxi buruen

mamin gitxi?

bai, gogorra, buru gogorra

“cierta cuerda delgada y fuerte de que se valen los pescadores”, kurrikana?

kurrikana, da, kurrikana da, kasako apaidxue, kasako apaidxue, len usaten sin sokálak eta orrek, oin pítxi usaten da, atxiñe usaten san e sokalak, lodidxawe, méyawe, bay kasako apaidxue, kasarako apaidxue, bai lupiñetako ta atunetako-ta, baye oiñ e gedxena usaten dana: pítxie, pítxie

“aguja, pernio, pieza punta aguda de hierro en que se fija el timón”, lemorrotza?

lemorrotza bai

setarako da ori?

lemorrotza, da, berari éjiri sartzen dxakon e txabetie esate baterako, lemorrotza, da lemorrotza da, beste gausa bat, batelak atxiñe okitxe bien olesko erra-, olesko lemie, “timón”, olesko lemie, da okitxe ban lemorros bi, bat e gillin onduen da besti górawen, an sartzen san lemie, lemorrotza, ori da, lemorrotza

“cordel, cuerda blanca que forma parte del aparejo de pescar merluza y otros peces”, maimena?

maimena da, atunetan da usaten dena, lebatzeta esta, es, atunetan usaten dena as- átzeko alderditxik, ya da txiko lodidxe, lodidxena, atunetako apaidxu(n) lodidxena, otzaran barrun lotzen dena, ori da, maimena bai

ijada de peces?

iñxdadie, iñxdadie. Bermion miekie

ta suek es?

iñxdadie, bai. Da Bermion miekie

emen diño Mundakan be “miekie” esaten dala auiñ esango da, baye len es, len es, es es, gu(k) beti esan du iñxdadie, Bermion miekie, da oiñ e bakixu, len esan tzutena, oiñ e bermitarrakas e asko ibilldxo

ba jentie ba, bertako modure *miekie*, baye beti ixen da Mundakan iñxdadie

ta “ijada pequeña”?

iñxdada txikitxue

golondrina de mar, au txori bat ixango da, “millabarrikak” entzun su?

millabarriki bai, bai. Ori, millabarrikie, otorten da, baporen e edo enbarkasiñun estelan, loidxé dxáten, loidxe botaten dena, a dxaten, die, e, elayen, elaye da “golondrina”, elayen antzekutie, da, sarritxen atrapaten da, otorten die, gawés e, argire ta atrapaten die enbarkasiñun itxasuen, da dako atzá, baye órrek ukusten basus, ukusten basus bertan popapien, bertán e estelan atzien, lísio (on), egwaldi txarrak datos-da, bai

ta egidxe isaten da ori?

bai bai bai bai. Patroi bat oten san e, Ondarrun bai, atxiñe, patroye arrasterutakue: Artapelo, esixena, esixena, arek ukuste banin órrek e átzien arribadan sartzen san, como, ya como fijo ixeten san egwaldi txarra (...), orrek on eskero an átzin e dxaten da bertan urten barik, auri

denpora santarra

bai

da olako bi?, olako txori bi?

millabarrika bi... Astu eitxen dxastas e berba batzuk, astu, bakixu, urtiekin

e ondo, ederto dakixus danak

bai, beti itxasora ibilldxo

“balde, cubo para sacar agua de las lanchas”, musaderak?

baldie

musadera, “musaderie” esta esaten?

es es, baldie

len esan su es? Nasak. “Cesto grande para coger langostas de mar”

bai, itxasoko ee langosta-otzarie, langosta-otzarie. Órrek ixeten sien ba, obalawek ixeten sien atxiñe, baye oiñ eitxen dauie, e, alanbrie (seiñ e) formi emon da gero fórrata daus a(u)lako tela bat e pasta pasta- uste dot tela plastikun antzeku dela bai, da orrek txikidxawek, langostakuk andidxawek, da txikidxawetie atrapaten dawinak ónek nékorak

nasak ori

langosta-otzarak, langosta-otzarak

olako bi?

langosta-otzara bi

edo ostantzien na-

nasa(..) etzagüe deitxuten gu(k eta)

suek es

“nasa” etzagüe deitxuten, “nasa” erderas da

e “gratil, uno de los extremos de la red”, sare-burua? Sare-burua esaten dxatzo sariren..

trénpie, trénpie, sare-buru da trénpie

trenpie da euskeras?

euskeras, trénpie, ori da sari amaitxuten den leku, sari amaitxuten den leku, dáru txiko bat, goitxi

bera, kortxotik eta beraunera, da deitxuten tzagu trénpie

“pieza de madera que se coloca sobre el borde de una lancha para evitar que la rozadura del aparejo la lastime”, sóidxia?

sóidxi bai, sóidxie

setarako da?

ori da, atxiñe lebatzeten usaten san ori asko, da, e lebatzeten kordelin e, se ordun eskoapaidxun oten san, oiñ palangrik eta (die), ba oin di, atxiña oten sin eskoapaidxue(k), da, orrek soidxak eitxesien, erreka onduko arbola bat, estaitx e oiñ ixena, da i(l)etargidxe oten sanin bete ebaitxe san, bai, da gero igiri, asala kendu, da oten san swábe-swábe-swábe da, olan eiñdxe es dxakon eitxen kanalipe, gogorra, kanalipe etxakon eitxen ibiltzen apaidxu bertan, etxakon eitxen kanalipe, ori da soidxie, bai, da soidxie baitxe usatesan, besegutan, apaidxu alateko, ba usaten san palo bat fórrata dxiñegas, ámuk es agarrateko, kostadun edo es agarrateko, soidxie

sedal, aparejo de pesca, “sokala”?

sokalie, “sedal” pítxi da, pítxie, sokalie da, e usaten sana atunetan, atunetan usaten san sokala meyé, segun e, púntan ba sokala meyé, según aridxek, amasortzikue, ogetabatekue, otalaukue ta otaseikuta otesin sokalak, da ixeten san amabosteku edo amasortzikue púntako sokalie

“depósito en el centro de la lancha”, sokua? Esaten san?

uren tánkie, uren tankie... Sokua, auntxe akordatenai, soku da, esta uren tánkie, soku da, bélako embarkasiñuek, bakixu, okitxeban palu ta bergie, da palu dxuten san mustur- áurrien sartunde, da soku beyen, a(u)lako ol e lodi bat sillues da an sartzesan, sokun sartzesan, palun puntie, ori da sokua

ori sartziko, palu sartziko

palu sartzeko bertan, ori oten san beidx- beyen, kálan, o sea e sáidxan, saidxan deitxuten dxako es kali, saidxan, saidxan oten san aulako egur andidxas eiñdxe, egur lodidxas eiñdxe, da okitxeban silló bat, da palu sartukeran e béli ixateko sartzen senien, sokun barrun sartzen san ori, ori da sokue, enai akordate ixen bay gero akorda nai, soku ori da

“un cesto de pescadores para llevar besugo”, tai-otzarak?

arraíñ-otzarie

“tai-otzariek” es

es, arraiñ-otzarie, Mundekan e? Arraiñ-otzarie, da oten sien otzarak e kintxél-otzarak, da árru bi txa erdiko otzarak, otesien, kintxal-otzarie ixeten san besegu ta olan e, da papardu ta andrak burun erute ban(ak) kofradira. Oin kárrutan da eruten da (ba) atxiñe burun erute san, neskatile(k bai)

“picadero, tablones sobre los cuales se pone la lancha que se quiere limpiar”, tenkak, edo tenkia edo?

bai, tenkak, tenkak, bai, aspidxen imintxen sana, atxiñe esales oten baraderorik, esanles oten baraderorik, eitxen sien e aulako trónkouek, da, sartzen dxakon aspidxen, marien, txikotagas pasa da ten! da trínke bertan, da gero eitxesan ondu dxo erain, ténkin gánien, tenkin ganien, bai

garbitxuteko esta?

garbitxuteko ta pintxeteko ta aspidxe(n), bai

“lanchón, barco pequeño de cabotaje anterior a las balandras actuales”, txalupillua?

txalupie, txalupie

“txalupillua” es?

es, txalupia

olako bi?

txalupa bi. Txalupak, esango tzut, atxiñe, txalupetan dxuten sien, abantien, esan oten makiñerik, abantien da bélán, da, Bermion itxo sien orduen, el año dose, agostun amabidxen itxo sin eun da amabi, bai, año dose, dia dose, y se ahogaron siento dose

ori Bermion pasa san?

txalupetan, txalupetan. Galarrenak atrapa tzon kanpuen da ori desgrasidxe on san, erregi be otor san e Alfonso trese Bermiora, áren e funeraletara-ta

“botalón, palo largo que se saca hacia la parte exterior de la embarcación para varios usos”, txanbergak?

e!, sss, ori.. estako, palue, palo bat e, esatiles e palu ataten san ba soidxi amarrateko, soidxak amarrateko..

“lancha de fondo plano y forma tosca”, txanelak?

txanela, bai, txanela, bay oiñ e estau olakorik e? Oiñ e, batélek usaten die atrakateko ta (desa-) dxuteko embarkasiñora ta mollara etorteko ta txanelak atxiñako embarkasiñutias?

bai, or e, aspi plana txa- txanela, atxiñaku da, atxiñaku (da), oiñ estau, ori da erridxutan da, erreketan da bai ibiltzen di ointxe be

itxasun es?

es es es es

auntxe be bai e?

bai, erreketan bai, bai, ba amen es, itxasun es

olako bi?

txanél bi

“cuerda como de tres pies de largo, penúltima de las cuatro clases de cuerda que, de que consta el aparejo para pescar merluzas”, txanpela?

bai, txanpela, txanpela bai. Ori da, oiñ esta usaten e? Oiñ usaten da pitxie, pitxie. Bay txanpela, ixeten san e, e, káñamosko aridxe, káñamue, estaipa euskeras selan esaten (den): kañamue, liñue edo, liñosko aridxe, da (a) eitxen san aridxegas dxo, dxo, dxo, dxo ta eitxen san txanpela, gogortuteko, eitxen san gogortu, da gero imintxen dxakon ámuae, alanbra

sati bategas, ámues, da besti dxuten san ba
beraunera, apaidxora

ori da txanpela, txikot bat es?

ba eitxesan e, txikota.. esta txikota, txikota esta,
badiñotzut, txanpela eiñ eitzen dau noberak,
aridxeas.. da gero aridxe dxo ta forráta, noberak
aridxe forrata, karretin bwéltaka-bwéltaka

olako bi?

txanpél bi

“calado de agua”, txinua?

kalawe, kaláu, kalawe

*txori bat ixango da, “martin pescador”, ur
oiltoa?*

martin pescador, amen “martin peskador”

“urollua” es?

es, martin peskador, ori txoridxe da amen, atxetan
ibiltzen da, da asul poli-poli-politxe (..) asule,
bai poli-poli-politxe.. Da orixe be gitxi ikusten da oiñ
e? Gitxi, gitxi. Igwal esukusko¹²⁰ urte- urte gustidxen
bein be esukusko

*“saborra” entzun su? “Saborrak” edo,
“suciedad que deja a flor de agua la manjua de
sardinas”*

saborreidxe, saborreidxe

ser da? Sardiñen e-

eskami ta saborreidxe bai, saborreidxe

olako asko?

saborrei asko, saborreidxe ekar dau asko..
Saborreidxe baitxe esaten dxako (e), e arrain klase
bat artu su, esta? Sardiñie, da gero dator nástata,
txitxarro-kumi ta bokar-kumi ta nástata datorrenin
áurdun areri be *saborreidxa* deitxuten dxako orrer
be, aren nastiri, bai, arraiñ e bat e da asidxe esate
baterako, artun su sardiñe ona, da gero bádator
beste arrain txikidxe nastata, areri deitxuten dxako
saborreidxe

*Bermion asko berbaitzen da ba mariñerun
artin ba “dok eta estok”, “olan dok ori” ta, ta
Mundakan be bai?*

es, es es, es es. Mundekan e, Mundekan estau olako
kostunbrerik, es

suk entzun su?

bai, bai bai. Onbre, básus e Gernikara *astoa* ta
mandoa ta, olan eitzen dauee berba ta, amen es, *dok
eta estok* eta, *dok eta estok* eta, sesangotzupa, gaste
batek esaten batzo edadeko gixon bateri, ee
errespetun fáltiles da, dok, ser dok? Edo *badok* edo,
ori da errespetun faltiles

ta suk eitzen su berba olan?

gure ártin esta eitzen ori, es es, gure artin esta eitzen
ori

Bermion bai esta?

estaipe, (oin eingo da) baye, amen be sarritzen
esaten da *badók* edo *estók*, baye ori, ba!, estako orrek
e..

ederto ba dana, dana..

amaitzu du?

bai

ba ori, ori errunbuk gure basus

a bai, ederto, ba, eskerrik asko

**kaletako errunbuk-eta omongo tzutas, da
distantzidxek, non atrapaten dawin besegue**

ederto, bai bai bai

omongo tzut

gausa interesanti da ori

bai, eingot e, an atakot dakotesen librutatik

bai, da suk dakisusan isenakas

bai, danak, ixenak gusti-

baya suria, es e librun dausenak

es es es, neure ixenak bai bai bai bai. Ba amén asi,
ámetik e sesangotzupa, kábutik, Matzakutik¹²¹, kabu
(deitxuten tzo), kábutik e norustin dxuen, da amairu
millagas dakosu Basamendi, da bera segidu kali
galdu barik, kali galdu bari Mar de España, gero a
kali galtzesu, da dator Playón, da a kali galdu ta
dator ostabe beste kala bat Playera, ametik e
Basamendira daus amairu mille, amairu mille,
norustien, da orrek danak neuk imingo tzutas e-

¹²⁰ ez dozu ikusiko

¹²¹ Matxitxakotik